

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 150 Lei
Pe jumătate 75 Lei
În America pe an 3 dolari.

Iese odată în săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir măruț odată 4 Lei
a doua și a treia oră 2 Lei.

Omul harnic are praznic.

„Orice meserie, nu e rău omul să știe“.

Avem pământ peste care suntem stăpâni. Lucrând acest pământ, ne hrănim, ne îmbrăcăm și ne ducem traiul cel greu și aspru, dar foarte cinstit. Să fie însă pământ cât de mult, numai din lucrarea lui nu ne putem hrăni.

Avem copii și nepoți, și aceștia încă vreau să trăiască. Pământul trebuie să-l împărțim. Ori cum vom chibzui însă, dela o vreme nu ne mai ajunge. Părțilele de pământ devin prea mici și din ele nu mai putem trăi.

Trebuie să ne cugetăm dar și la alte mijloace de trai. Să învățăm toți la școli înalte nu putem. Adeseori nu ne ajută nici stările. Să stăm acasă săraci și necăjiți, ori să batem țările, ducând un trai neliniștit, încă nu e bine.

Atunci ce să facem?

Să ne îndreptăm spre meserii. Să ne cugetăm, că a fi meseriaș nu e lucru rușinos. În Sf. Scriptură cetim, că Tubalcain, fiul lui Lamech a fost fierar. Sf. Iosif a fost lucrător de lemn. Sf. Apostol Pavel făcea corturi.

Nu-i slujbă mai sigură, ca meseria. Nime în lume nu ți-o poate lua, numai să fii om cinstit. Să zice, că „o meserie plătește cât o moșie“. Meseriile sunt de multe feluri. Ori ce meserie își alege cineva, poate să trăiască bine și îndestulit. „Munca când ți-o cauți bine și Dumnezeu e cu tine“. Pentru ca să poată oamenii învăța ori ce fel de meserie, s'au deschis școli multe, cari se și numesc *școli de meserii*.

Astfel de școli de meserii se găsesc în multe părți, atât la orașe, cât și la sate. Se amintim numai câteva: La *Blaj*, Atelierele Orfelinatlui, unde învăță copii orfani: tâmplărie, croitorie, păpucărie, și lăcătușerie.

La *Brașov*, este școală de tâmplărie, lăcătușerie, vâpsitorie, și mecanică. La *Sibiu* școală de pantofărie, croitorie și curelărie. La *Deva*, o școală mare de arte și meserii, care are ateliere de tâmplărie, dulgherie, ferărie, tinichigerie (pleu-

rărie), rotărie și cojocărie. La *Odorheiu*, școală de ceramică, tocitorie și tâmplărie. La *Zlatna* școală de cioplitorie și tocitorie. La *Viștea de jos*, școală de tâmplărie, fierărie și lăcătușerie. La *Cisnădie*, școală de țesătorie cu ramurile: spălătorie, vâpsitorie și fabricarea de postavuri de tot felul. La *Aiud*, școală de tâmplărie, fierărie și butnărie (facerea de buți și butoaie). La *Dobra* școală de tâmplărie și fierărie. La *Rupea* (Cohalm) școală de tâmplărie, rotărie și fierărie. La *Șeica mare*, școală de tâmplărie, fierărie și dulgherie. La *Racovița* (pe Olt) școală de tâmplărie și fierărie. La *Vad* și *Comana de jos* școală de tâmplărie și fierărie. La *Ibașfalău*, școală profesională de fete, unde se învață croiul, cusutul și țesutul.

În aceste școli sunt măiestri instructori, cari dau învățătura după celea mai înaintate îndrumări ale feliuritelor măiestrii. Copiii învață cu drag. Când au terminat școala, fac lucru de caldă și înșiși își pregătesc și uneltele și obiectele de cari au trebuință pentru ca să-și poată deschide un atelier, o lucrătoare, proprie. Când are toate uneltele gata, poate merge să se așeze ca măestru, unde îi place.

Școli de meserii sunt multe și în alte părți și Statul dorește, ca în fiecare județ să se înființeze astfel de școli. Trebuie numai ca noi să fim înțelegători și să ne folosim de aceste școli. Să nu ne ținem copiii acasă tescuiți ca viermele în hrean. Acasă e destul unul sau doi, să țină, cum s'ar zice, numărul căsii. Pe ceilalți să-i dăm la măiestrie.

Să învețe măiestria după care socotesc că vor putea trăi mai bine. Aceasta măiestrie s'o învețe temeinic, să nu le poată zice nime: „dacă nu știi să vâpsești, nu te pune să mânjești“.

La lucru să fie harnic, căci „omul care este harnic, totdeauna are praznic, iar cel nevoios și prost, și în ziua de Paști are post“.

Mâna lui Dumnezeu asupra lumii

Prăpădul din aceasta nu se poate numi altfel decât „bataia lui Dumnezeu“, cu atât mai vădit, că din toate colțurile lumii vin vești despre nenorociri ne mai pomenite. Am arătat în numerele de mai înainte ale gazetei noastre, că *revărsări de ape* n'au fost numai în țara noastră, ci în aproape toate țările Europei. Ba în unele ținuturi ale străinătății, ele au fost chiar mai cumplite și mai pustitoare decât pe la noi. Mai de curând telegramele aduc știri și despre *alte nenorociri* foarte mari, întâmplăte în ferute colțuri ale pământului, cari toate arată, că parcă puterile firii s'au răzvrătit în potruva neamului omenesc, pe care ar dori să-l pedepsească pentru răutățile și păcatele lui.

Focuri mistuitoare în China.

Știri sosite din *Sanghai* spun că în ținutul *Kwei-ling*, guvernământului *Kwan-sai*, focuri înspăimântătoare au mistuit regiuni întregi. O mare mulțime de oameni au perit în flăcări. Sate și așezări multe au perit de pe fața pământului.

Potop de ape în America.

Nici America n'a fost cruțată de mâna sorții. Dupăcum se vestește din *Los Angeles*, în țara *Mexico*, revărsările de ape au făcut puștiuri grozave în jur de orașele *Santiago* și *Ixquintha*. În părțile apusene ale Statului *Mexico*, apele au înecat peste 500 de locuitori. Pagubele se urcă la multe milioane.

Parisul sub apă.

Râul *Sena* face ravagii mari. Locuitorii din comunele de pe țărmurile râului și-au lăsat casele și s'au așezat pe sub dealuri, mai la adăpost. Apele au revărsat marginile *Parisului* și au umplut toate pivnițele. Cloștii cari își aveau culcușurile prin cămări și prin pivniți, au năpădit etajele caselor. Multe case s'au dărâmat. Noroc că revărsările sunt în scădere și *Parisul* scapă de pagube mai mari.

Cutremure de pământ în Persia.

În orașul *Teheran* din *Asia* este jale și groază mare. *Teheranul* este capitala *Persiei* și au sosit acolo vești din ținutul *Khorasan*, că un groznic cutremur de pământ a prăpădit aproape toți locuitorii acelei provincii. N'au mai rămas nici case, nici gospodării. Locuitorii ținuturilor vecine au fugit la munți, strigând: „A sosit sfârșitul lumii“. Cutremurele n'au încetat încă și toată țara *Persiei* se teme de nenorociri și mai mari.

Alt cutremur, în Italia.

Peste mii și mii de kilometri, în cestalul colț de lume, în *Italia*, încă s'au simțit cutremure de pământ în timpul din urmă. Cutremurul s'a întins între *Monte Amiata*, *Abbadio* și *Sau Salvatore*. În orașul din urmă s'au prăbușit 10 case, și au fost răniți mai mulți locuitori.

În *Italia* de Miază noapte, pe la *Mantua*, *Siena* și *Postumia*, cutremurele, prin într-ună, cu întreruperi, dela începutul lui *Ianuar*. La *Postumia* s'au simțit până acum, nu mai puțin decât 50 de mișcări ale pământului. Vestita peșteră dela *Adelsberg* a suferit stricăciuni însemnate.

Evangelia Duminicii.

Duminică în 17 Ianuarie, se citește evanghelia lui Zaheu, scrisă de sf. evanghelist Luca, la cap 19, stih 1—11.

Domnul nostru Isus Hristos se afla în cetatea Ierihonului, unde a vindecat doi orbi. Toată lumea a rămas încântată de această minune a Domnului și nu era om sănătos ori bolnav în cetate, care să nu dorească din inimă ca să-l vadă pe Mesia. În marea mulțime de popor, care-l aștepta și-l întâmpina pe Mântuitorul, iată că s'a aflat și „un om, anume Zaheu, și acesta era mai marele vameșilor și bogat”.

Trebule să se știe, că decând au fost cunoscuți Romanii țara jidovească, au introdus și acolo felul lor de-a aduna darea dela popor, care era așa, că o dădeau în arândă unui cetățean roman, așa cum se dă la noi târgul de vite ori un pod oarecare. Acest cetățean roman apoi își băga ajutoare, pe așa numiții vameși, adică adunători de dare, peste cari unul era mai mare. Acești vameși erau de regulă oameni dintre locuitorii țării, în țara jidovească așadară jidovi. E de sine înțeles că acești vameși trebuiau să adune dare multă, pentruca deoparte să poate plăti cetățeanului roman partea care li-se cuvenea, iară de alta ca să le rămână și lor ceva. Astfel s'a întâmplat, că acești vameși se îmbogățeau ușor și că poporul îi urea din inimă și îi socotea mai răi decât pe păgâni și mai fără de rușine decât pe curve. Un astfel de om era și Zaheu, ba el mai era și mai marele vameșilor, și astfel și mai urât de popor. În schimb însă era foarte bogat.

Și ne spune mai departe sf. evanghelist Luca, cumcă acest „Zaheu căuta să vadă pe Isus cine este, și nu putea de popor, căci era mic de stat. Și alergând înainte, s'a suit într'un

smochin ca să-l vadă, căci pe acolo era să treacă”. Că fost-a aceasta o simplă curiozitate a lui Zaheu, n'o putem ști. Abunăseamă însă că el a auzit vorbindu-se multe despre acest mare făcător de minuni și astfel era curios să-l și vadă.

„Și dacă a venit la locul acela, căutând Isus, l-a văzut și a zis către el: Zahee, grăbește de te pogorâ, căci astăzi în casa ta mi-se cade să rămân”.

Ne putem închipui ce s'o fi întâmplat în sufletul lui Zaheu când a auzit aceste cuvinte din gura chiar aceluia pe care atât de mult doria să-l vadă. Evanghelistul nu ne spune decât, că „grăbindu se, s'a pogorît și l-a primit pe dânsul, bucurându-se”.

Oamenii cum se cade și buni la inimă s'or fi bucurat și ei, văzând această întâmplare. Nu așa însă fariseii și cărturarii, cari „văzându-l, toți cărtiau zicând, că la un păcătos a intrat să sălășluiască”.

Atunci Zaheu, ca să arete că își recunoște păcătoșenia sa „a zis către Domnul: Iată jumătate din avuția mea o dau săracilor; și de am năpăstuit pe cineva cu ceva, întorc împătrat”. Ca și când ar fi zis: bine, eu recunosc că sunt păcătos, dar vreau să mă îndrept. Iată prin urmare făgăduiesc aici, în fața mulțimei, că dacă am înșelat sau nedreptățit pe cineva cu ceva, întorc împătrat.

„Zis-a către el Isus: astăzi s'a făcut mântuire casei acesteia, pentrucă și acesta fiul lui Avram este. Căci a venit Fiul omului să caute și să mântuiască pe cel ce era pierit”.

Din cuvintele Mântuitorului se vede că întoarcerea lui Zaheu a fost făcută, din toată inima, altfel nu-i zicea Isus: „astăzi s'a făcut mântuirea casei acesteia”. Apoi că Zaheu a fost pe vremuri păcătos, n'are a face, pentrucă de o parte și el era fiul lui Avram, adică jidov și prin urmare după pocăință avea dreptul să se mântuiască, iar de alta „a venit Fiul omului să caute și să mântuiască pe cel ce era pierit”, adică pe păcătos, pentrucă, dupăcum spune Mântuitorul în altă parte a sfintei Scripturi, bolnavii, iar nu cei sănătoși au nevoie de doctor.

* * *

Și noi, iubii cetitori, suntem păcătoși, asemenea lui Zaheu. Și noi auzim de atâtea ori clopotele, chemându-ne la Isus, care este de față pe sfintele noastre altare. Dar noi nu facem asemenea lui Zahaei; noi nu ne suim în smochin ca să-l vedem, ci nici că ne pasă și mergem în povești, la cârciumă ori, în cel mai bun caz, rămânem acasă, la daraverile noastre, când trece pe la noi Isus, adică în vremea sfintei liturgii.

Și dintre noi sunt unii bogați, dar nici unuia nu i-a trecut prin minte să-și împărțască jumătate averea săracilor.

Și dintre noi suntunii cari au năpăstuit pe alții, pe săraci, pe văduve, pe orfani, da noi nici barăm paguba nu le-o răsplătim, decum să le-o întoarcem împătrat.

Nu e mirare deci dacă așa de puțin dintre noi aud, în sufletul lor cuvintele mângâitoare ale Mântuitorului: „Astăzi s'a făcut mântuire casei acesteia”.

În schimb sunt și între noi atâția farisei și cărturari, cari pizmuesc pe păcătoșii cei pocăiți și zic întru sine: „Ei bine, nu-l cunosc eu pe acest ticălos? Și uite-l, cum dă acum pe sfântocu!”

Dragi cetitori, să învățăm din pilda lui Zaheu; să facem pocăință adevărată; să ne ferim de aluatul fariseilor și chiar de am fost oarecând ticăloși, să ne aducem aminte de cuvintele evangheliei de astăzi, care zice: „Căci a venit Fiul omului să caute și să mântuiască pe cel ce era pierit”.

Numele de botez.

Biserica noastră se îngrijește încă dela început de copiii nou născuți și are trei *rugăciuni anume rânduite pentru muierea ce a născut, în ziua dintâi a nașterii pruncului ei*. În rugăciunea întâie preotul se roagă pentru însănătoșirea muierei ce-a născut, în a doua pentru curățirea ei de spurcăciune, iară în a treia zice preotul: „Caută (Doamne) din ceriu și vezi neputința noastră a osândiților și iartă pe șerb toarea ta aceasta și toată casa în care s'a născut pruncul acesta, și pre ceice s'au atins de ea și spre toți cari sunt aici iar-

Foița „UNIRII POPORULUI”.

Cântecul iernii.

Nu mai sunt pe luncă flori
Văile-s deșarte;
Țipă cârduri de cocori,
Pribejind departe.

Și văzduhul s'a 'norat,
Ninge sus la munte,
Trec pe vale la iernat
Turmele mărunte.

Plâng tilingi, tălângi răspund,
Soarele apune,
Glas de buciun sună'n fund
Ca o rugăciune...!

Cântecul orfanului.

Rău îi stă muntelui, rău,
Fără flori și fără brazi,
Ca și mie fără frați;

Rău îi stă muntelui, rău,
Fără brazi și fără flori,
Ca mie fără surori;

Rău îi stă muntelui, rău,
Fără brazi, fără molifți
Ca mie fără părinți...!

Secretul Sfintei Spovezi

(Urmare și sfârșit.)

Preotul tăcea. El își spusese deja cuvântul la această pretențiune nelegiuită.

— Vă dau cinci minute de răsândire. În acest timp trebuie să Vă hotărâți irevocabil dacă alegeți viața sau moartea. Sau îmi deschideți inima și-mi spuneți ce V'a mărturisit soția mea, sau o deschid cu un glonte.

Cu aceste cuvinte domnul ieși afară, iar părintele rămase singur sub bolta umedă. De jur împrejur e tăcere de mormânt, întreruptă numai de pârăitul lumânărilor sau de picăturile ce cădeau de deasupra. — Cinci minute înainte de moarte preotul întrebuiță aceste clipe nu ca să se răsândească: dar se folosi de ele spre a se pregăti pentru cea din urmă dată la moarte. Se ingenunchiă pe pământul gol, cu mâinile își acoperi capul încărunțit în slujba lui Dumnezeu și spuse cea din urmă rugăciune. Apoi se sculă; era gata de moarte. Toată viața se pregătise pentru această clipă, care acum trebuia să vină. Nu se tēmea de moarte.

Ușa se deschise și stăpânul casei intră înăuntru.

— Ei, V'ați hotărât?

— La ce să mă hotărâsc?

— Dacă-mi destăinuieți spovada soției mele, sau nu.

— Pentru aceasta nu-i nevoie de hotărâre

Din gura preotului nu va ieși niciodată un cuvânt, care să trădeze secretul spovezii.

— Acum deci Vă așteaptă moartea, chiar acum imediat. Servitorii mei cei mai credincioși, cari afară de aceasta s'au obligat cu jurământ solemn de a tăcea, așteaptă aci la ușă, cu puștile încărcate, gata să Vă deschidă inima.

Eu nu mă tem de moarte. De 40 de ani slujesc lui Dumnezeu ca preot, părul mi s'a încărunțit în slujba lui. Ce sfârșit mai frumos ar putea să aibă viața mea, decât moartea pentru împlinirea datoriei. Aceasta e cea mai frumoasă moarte pentru un preot; fiecare ar dori-o bucuros.

— Așadar chiar nu voiți să-mi spuneți nimic?

— Nu.

— Atunci trebuie să muriți!

Domnul deschise ușa și doi oameni intrară înăuntru, fiecare cu pușca în mână.

— Părinte, încă odată, sau vorbiți, sau sunteți imediat un fiu al morții. Preotul nu răspunse. Își încrucișă mâinile pe piept și se ruga încet: Sfinte Ioane Nepomuc și voi, toți martirii secretului spovezii, rugați-vă pentru mine.

— Mâinile jos, strigă domnul cu glas imperios; nu mai acoperiți inima, n'aveți nici un folos. Iar voi—îndreptându-se la cei doi oameni cu pușca—faceți-vă datoria și ochiți bine așa ca glonțul să treacă prin inimă. Eu număr trei și voi să trageți. În acelaș moment o pu-

„I-i ca un Dumnezeu bun și iubitor de oameni“.

Rugăciunile acestea le zice preotul de aceea, pentru că noul născut este încă păgân și întinat cu păcatul strămoșesc, și astfel toți cei ce se ating de el, se spurcă și ei cu acest păcat. Ca mai bine să înțeleagă creștinii marea răutate a acestui păcat și ca să nu zăbovească cu Botezul, biserica le aduce aminte, că atât copilul cât și mama, ba chiar și casa sa și toți cei ce se ating de copil, sunt spurcați de acest păcat.

În ziua a opta după naștere apoi tot creștinul este dator să-și boteze copilul. Înainte de a-l duce însă la botez, trebuie să se gândească *ce nume să-i pună*. Și acesta este un gând destul de mare. Chiar de aceea nu strică și e bine ca tot creștinul să ia bine seama de cele ce le voi spune aici.

Îndată ce se naște copilul, el primește numele de familie al tatălui său, adică porecla. Prin sfântul Botez copilul se naște a doua oară, de astădată însă nu trupește ci sufletește, de aceea trebuie să-i dăm și un nume de botez. Schimbarea numelui s'a făcut chiar și în legea veche. Astfel Dumnezeu l-a numit pe Avram—Abraam, arătând prin aceasta că el este părintele mai multor popoare. În legea nouă pe Simon Chifa l-a numit Domnul Petru, iară pe Saul—Paul.

Încă din veacurile cele dintâi ale creștinismului biserica a cerut dela creștini, ca la Botez să-și aleagă *nume de ale sfinților* și astfel noul botezat să aibă pururea înaintea ochilor săi pilda sfântului, al cărui nume îl poartă. Cei mai mulți creștini își alegeau nume de ale apostolilor ori de ale martirilor.

În vremurile de astăzi creștinii încep să-și uite de această poruncă a bisericii și-și aleg nume păgânești. Fac însă foarte rău unii ca aceștia. Pentru că prin alegerea unui nume de sfânt, botezatul este pus sub scutul și apărarea sfântului ales și astfel are în lumea cealaltă cu un părtinitor mai mult. Ceeace îi este noului născut nănașul pe pământ, aceea îi este sfântul în ceruri.

Părintele Iuliu.

Falsificatorii de bani din Ungaria.

În fruntea bandei era un Prinț și ca tovarăș avea pe însuși Capitanul de poliție al Ungariei. Mai sunt amestecate și alte „fețe înalte“.

În numărul de anul nou al gazetei noastre scriam, că în preajma sărbătorilor au fost descoperiți în străinătate nește »domni« mari din Budapesta, cari încercau să înșchimbe franci francezi, falsi, în Olanda. De atunci încoace »trebșoara« asta s'a umflat grozav și azi întreagă Europa nu vorbește, decât de »falsificatorii de bancnote dela Budapesta...! Nu-i vorbă, »afacerea« miroase urât al naibii, încât Ungurii au zile foarte amare, în frunte cu însuși Conte de Berhlen, ministrul președinte al Țării Ungurești, care nu știe cum ar spăla rușinea mai bine.

Cum a fost zăpsită „afacerea“?

Înainte de Crăciun, prin 14 Decembrie, într'o bancuță din Haga, se înfățișază un domn fercheș, care îi întinde zarafului (schimbătorului) o bancnotă franțuzească de 1000 și-l roagă, să i-o înșchimbe în bani olandezi. Bancherul e însă bursuc bătrân și cercetează bine hârtia, nouă-nouă. Ba o mai pune și sub sticla măritoare și o aseamănă cu altă hârtie, pe care o avea el acolo. La urmă îi spune domnișorului:

— Bancnota asta e falsă, domnule!

— Da? — se miră fercheșul. — Ptiu, fire-ar a a lua să fie, da' cine m'o fi potcovit cu ea? Nu face nimic. Uite, am alta...

Pune-te însă cu bancherul dracului! Nici una nici două, zăbrrr! la telefon și vestește poliția. Ba mai deschide și ușa dughienei și chiamă un sergent de stradă, care era prin apropiere.

În vremea asta, domnișorul pomăduit scoțoeste repede prin buzunare și dă să chitule încă vre-o două hârtii »d'alea faine« sub căputa papucului. Îl vede însă nevasta zarafului, care stătea și ea în prăvălie, mirosind ca o harpie, la ce se întâmplă.

Vine sergentu' și ia la raport pe domnișor: cine-i dumnealui și că de unde are hârtia falsă! Ba îl pune amaru' și-l mai și frunzărește prin buzunare și prin papuci... Și dă și de celelalte »spurcăciuni« de hârtii!

Sergentu' nu-l mai scapă din mâni pe »cinstitul« borfaș, ci îl duce apă la căpitănia poliției. Acolo se dovedește, că fercheșul domnișor e colonel ungar dela Budapesta, care în »ocuința lui dela hotel, mai avea un cusăr întreg de hârtii false, toate scripitoare de nouă, și împachetate frumos, ca foile de tutun când se așază în ladă, la păstrare.

Luat mai de scurt, domnișorul mărturisește că-l chiamă *Iankovici* și că mai are cu el nește tovarăși, tot borfași de prima clasă, ca și dânsul

Trebșoara se îngroașă, aflându-se că ofițerul ungar e trimis cu hârtii în regulă chiar de șeful siguranței din Budapesta!

Să-i fi văzut pe polițiștii olandezi, cum au dat buza la telegraf și cum au răscolit toate firele de sarmă spre Paris și spre Țara Ungurească...! Spre Paris telegrafau: uite domnule ministru de finanțe al Franței, ce pleacă ne-a picat nouă! Ai știre, că ungurii se »negustoresc« pe la noi cu bancnote false de câte-o mie? Și, pe cât se pare, nu sunt borfași de rând, ci chi ar domni coloneli cu stele de aur și cu »poșuș« dela Siguranța ungară...!

Spre Budapesta mergea alt telegraf:

— Hallo, hallo, domnule Grof Bethlen, uite ce »isturi« faine s'au prilejit pe la noi, prin Țara Olandezilor! Li cunoști? Le știi de rosturi?

Se turbură Franțuzu..!

Franțujii sunt oameni hapsini. Nu le place să fie ciupiți de nimenia și odată s'au burzului,

cătură de apă căzu depe boltă tocmai pe una din cele două lumânări. Părea că vrea s'o stingă precum se stinge vieața unui om. O clipă se crezu că lumina se stinge; sfârâi, dădu o licărire vagă, apoi se aprinse din nou și dădea o lumină mai vie decât înainte.

Stăpânul casei privea într'aceea cu luare aminte pe eroicul părinte. Fața lui era palidă, ochii închiși, buzele mute; părea că sufletul a părăsit deja trupul și se grăbise în paradisul ceresc »Așa mor martirii« — trebuie să-și spună domnul vrând nevrând. Apoi întreabă cu glas puternic:

— Părinte, încă odată, voiți să vorbiți? Nu vă puteți pânge că nu am căutat să vă scap de moarte. Am făcut tot ce-mi sta în putință ca să vă fac să vorbiți. Părintele tăcu din nou. Se ruga încet: Doamne, în mâinile tale îmi dau sufletul meu! Vino, Isuse, vino și du-mă cu tine.

— Arma la ochi! strigă stăpânul, și țintii bine; cu întâiul foc să-i sfredeliți inima. Se auzea zgomotul cocoșilor dela pușcă.

— Și acum — unu, — domnul îl pronunța mai lung, spre a da orecum victimei încă odată timp de răstăgnire, — doi! Ajungea numai o mișcare de deget și gloanțele își găseau jertfa. Dar ele au rămas la locul lor.

Preotul nu mai știa ce se întâmplă în jurul lui. De aceea nici nu auzi când cei doi oameni fură concediați, și stăpânul a rămas singur cu dânsul. Nobilul preot își veni în fire

abia atunci, când un glas puternic îl chemă de mai multe ori pe nume. Își deschise ochii cași cum s'ar trezi dintr'un somn adânc. Așadar n'a murit? Glonțul omorător nu i-a străpuns inima? Ce schimbare s'a petrecut cu dânsul? Era el treaz deabinelea?

La picioarele lui era îngenunchiat acela, care puțin înainte îl amenințase cu moartea.

— Părinte, zise el, din dragoste pentru Dumnezeu, pentru care erați gata să muriți ca o slugă credincioasă, Vă rog iertați-mă!

Ruga abia a fost înțeleasă și îndată a și fost ascultată.

— Totul este iertat, sculați-Vă în picioare!

Tânărul domn luă mâna părintelui și o sărută. Apoi se sculă, conduse pe preot afară din beciu într'o cameră bine mobilată. Acolo rugă mai întâi pe preot să nu povestească nimănui nimic despre acest lucru. Apoi îl rugă să ia loc și să rămână cu dânsul, căci trebuie să-i istorisească cum a ajuns la fapta aceasta.

Preotul îngădui rugămintea. Domnul făcu o mică introducere și apoi continuă:

— Soția mea de mult mă roagă să mă fac catolic. Eu am refuzat și n'am ascultat argumentele pe cari le aducea pentru a dovedi că credința catolică este adevărată. Sincer vorbind, eu nu credeam că'n Biserica Catolică lucrurile stau așa după cum mi le spunea femeia mea. Acum dânsa se îmbolnăvi și mă rugă să-i chem un preot catolic ca să se spovăduiască. Eu m'am împotrivit acestei dorințe, pentru că

credeam că preotul întreabă în spovadă și despre cele mai intime afaceri familiare, și eu nu voiam ca secretele inimii noastre să aibă un confident. Totuș soția mea nu se lăsă; mă rugă, plânse, pânăce, învins de lacrimile ei, la urmă am consimțit. Mai contribuî în fine și aceasta, că am auzit necontentit, și soția mea m'a asigurat de curând în chip formal, că preotul catolic trebuie să păstreze secretul povezii și mai degrabă să moară decât să spună un cuvânt din spovadă. Eu nici aceasta nu o credeam; căci fiecare ființă ține la viață, chiar și viermele se svârcolește când vrei să-l omori, și ca să-și scape viața, la urma urmei omul face toate. Am trimis să vă cheme, bine înțeles dorind în mine însumi să nu puteți veni din cauza vremii rele. Atunci aș fi spus soției mele că eu eram cu totul gata să-i împlinesc dorința, dar că preotul n'a vrut să vină. Totuș Sf. Voastră ați venit pe o astfel de vreme și ați spovedit pe nevasta mea. Atunci am jurat în inima mea, să încerc dacă preotul catolic păstrează în adevăr cu atâta sfințenie secretul povezii; aceasta avea să fie totodată și o dovadă de exactitatea sau falșitatea celorlalte afirmățiuni ale soției mele privitoare la credința catolică. Eu cunosc slăbiciunile scumpei mele Cecilia și nu aveam nevoie să mi le descoperiți Sf. Voastră. Motivul însă pentru care am făcut-o Vi. l-am spus, și mai mult voiam să mă conving dacă, chiar pentru a scăpa de moarte, n'ați spune nici un cuvânt din cece

ca nește prepelicari de soi. Numai decât au trimis la »expres« nește detectivi d'ăia cu nasurile subțiri și ascuțite, cari până la Budapesta nu s'au mai oprit. Ș-acolo dacă au ajuns, ață la grofu' Bethlen.

— Domnule grof, ce se întâmplă pe aici, pe la dumneavoastră? Cică ar fi niscaiva pezevenchi, cari ne falsifică hârtiile noastre de bancă...! Ian dă-ne un pic de slobozenie, să-i adulmecăm noi și să ți-i ferecăm colea franjuzește...

Contele Bethlen iced:

— Pe mustața mea, că nu știu nimic. Aveți »slobodciag« de mine să-i scoateți și din gaură de șarpel uite, vă dau și eu căpăii mei.

Pleașcă barosană...

Și unde nu mi-s'au pus detectivii dela Paris pe mirosite și pe căutate. Să cutru-luiască întreagă Budapesta nu alta! Și căutarea nu le-a fost înzădar. Pleașca le-a picat curând în mâini. Și ce mai pleașcă, mămulică...! Din urmă în urmă au ajuns până la Prințul *Windischgraetz Lajos*, unul dintre marii bogățani ai Ungariei, om de vâlvă, care în vremea războiului fusese chiar ministru al Țării Ungurești și om de încredere al fostului rege Carol de Habsburg...! Insuși înălțimea sa este capul bandei de falsificatori. De n'ar fi fost în Budapesta agenții de siguranță ai Franței, te pomenesti că marele falsificator ar fi lunecat printre degetele poliției ungurești. Dar așa, nu s'a putut.

Prințul Lajos, care are castel cu zeci de camere la Sárospatak și ține în căsătorie pe Contesa Séchenyi, a fost luat pe nepusă masă și turnat la pușcărie, ca oricare golani de rând... Ce rușine! Și ce neplăceri pentru magnații Ungurii! Adevărat că »Lajos hertzeg« nu prea avea nime bun printre oamenii cu rost la treburi, căci era un cărtaș și un prăpădit de mâna întâi, însă oricum, un obraz princiar e obraz subțire. Și s'ajungă el chiar la prici și la hărdăul temniței, tot e prea-prea. Dar detectivii francezi nu s'au hodinit, până nu l-au înfundat, chiar după răclămant... De, cine ce-și caută, își găsește.

Alt păsăroi la rând.

Ajuns în ghilț, prințul *Windischgraetz*, cât de voie, cât de nevoie, a început a-și descoperi și tovarășii. Dar ce mai tovarășii! Tot păsăroi de

V'a fost încredințat în spovadă. De ați fi spus însă chiar numai o silabă, poate V'aș fi omorât. Acum prin statornicia Sf. Voastre m'ați biruit, sunt învins; dar înfrângerea mea este și o victorie pentru mine. Cum se va bucura Cecilia când îi voi spune că vreau să-mi schimb viața și să mă fac catolic. Mai înainte am refuzat, acum mă rog eu pentru aceasta. Vă rog foarte mult, părinte, să-mi fiți călăuză pe drumul spre Biserica Catolică, ai căror preoți mai degrabă îndură o moarte sângeroasă, decât să trădeze un singur cuvânt din ceea ce le-a fost încredințat în scaunul pocăinții. Dacă aceasta e adevărat, după cum m'am convins eu însumi, atunci și toate celelalte sunt edevărate.

Preotul a ascultat cu adâncă mișcare. — Pentru aceasta a trebuit să îndur spaima morții, zise el; dar face, și aș fi gata s'o mai trag acum încă odată pentru a mântui un suflet.

Domnul se făcu catolic, și un catolic râvnic și credincios. Secretul povezii, așa cum îl păstrează fiecare preot catolic, i-a deschis ochii și poarta spre adevărata Biserică a lui Hristos.

„Presa Bund“, Iași.

cei bălțați. Cari de cari mai sus puși pe scara treptelor omenesti. Funcționari, oameni subțiri și »ebredisti«, dintre cei cari urlă pe la toate răspântiile, că Ungaria a fost ciuntită și că ea trebuie să învie iarăș, precum a fost înainte războiului. Patrioti cu gura mare, cari sunt gata să se bată cu toată lumea, numai să mai fie odată »Magyarország« precum a fost...

Pe la sfârșitul săptămânii trecute a fost pus la răcoare însuși *Șeful de siguranță al Statului unguresc*, căpitanul general de poliției, **Nádossy Imre!** L-au luat și pe el parcălabii temniței de stat din strada Markó și l-au încuiat, fără multă vorbă, lângă Lajos hertzeg! Ușile de fier, cu lacăte cât rotila plugului, s'au zăvorit în urma lui, de parcă înainte tu câteva clipe nici n'ar fi fost el, cel care purta în buzunar cheile tuturor temnițelor din Budapesta și din Ungaria toată.

Ne putem închipui cât de comânjit trebuie să fie acest înalt ponțai, dacă l-au turnat așa de repede la gherlă! Inzădar! Polițai-nepolițai, însă prim-ministrul Bethlen a declarat sus și tare, că el înfundă la răcoare, fără milă, pe toți cei cari s'or găsi naclăți pe mâini cu bancnotele celea păcătoase. Ba bine că nu! Cum să nu-i înfunzi, când te ține de guler Banca Națională a Franței și rușinea cea mare, pentru o atât de urâtă afacere...

Ce șoptește lumea?

Treaba cu falsificarea bancnotelor franceze a răscolit un nor de pulbere înecăcioasă peste toată Ungaria. Că nu-i vorbă numai de 3—4 hârtii de câte-o mie, nici numai de cutarui lui Iankovici dela Haga, plin dolidora, ci se scrie, că până la descoperirea faptului, ungerii de teapa lui *Windischgraetz* și soții, au răspândit în Europa nu mai puțin decât

Douăzeci de milioane de franci francezi

și mai aveau gata bancnote false, până la suma de *cinci sute de milioane de franci*, va să zică o spuză întreagă de bani, cu cari ai putea cumpăra o țărișoară întreagă cu pământuri, cu văi, cu munți, cu gospodării cu tot! Lovitură nu glumă...

Și se mai scrie, că hârtiile false ar fi fost lucrate chiar la *Institutul de cartografie al Statului unguresc* (unde se tipăresc mapele, hărțile militare). Și spun limbile ascuțite, că dacă s'au tipărit bancnotele false acolo, atunci nu se poate să nu fi știut ceva de treboara asta chiar și unii dintre miniștri țării ungurești. Firește, lucrul acesta nu este de crezut, însă svonurile sunt ticăloase, ele aruncă stropi de noroi chiar și spre locurile celea mai înalte. Contele Bethlen s'a jurat însă, că el și pe miniștri li pune în lanțuri, de s'ar găsi între ei vreun uitat de sine.

Mai prost e, că cei întemnițați până acum, se laudă cu fapta lor și spun, că prin bancnotele false ei au vrut să *îmbunătățească valuta ungurească*. Numai din patriotism au lucrat deci, zic ei. Răspândind hârtii false, fabricate în Ungaria, pierdea Franța. Iar prin celea bune, luate în schimb, aveau să prindă chiar Ungurii. Această socoată spun că și-au făcut-o falsificatorii. Nu-i vorbă, afacerea nu era proastă.

Numai cât cercurile oficiale ale Ungariei resping cu tărie asemenea planuri. Chiar de-or fi fost »ebredisti« (apărători ai seminiței ungurești) nebuni, cari să caute a pune în lucrare asemenea planuri, guvernul unguresc spune că n'a știut de planurile lor. În orice caz, dândănaia este grozav de brează și cercetările sunt așteptate de toată lumea cu mare încordare. — Până astăzi stau la răcoare 24 de păsăroi, tot oameni cu slujbe înalte, ofițeri, directori, ebredisti dintre cei mai cu vază și mai »nialcoși«. Ba și un general, om bun de-ai lui Horthy, cică ar fi între ei...

Aceeaș bandă a răspândit hârtii false și'n Sârbia.

Telegramele spun că borfașii dela Budapesta își îndreptaseră privirile și spre Iugoslavia, unde încă s'au descoperit în vremea din urmă bancnote false de câte 1000 de dinari. Astfel în Dalmația a fost arestat un trepăduș cu numele *Madunici*, care se trudea din greu să înșchimbe dinari falși de câte o mie. Luat la bătaie, et a mărturisit că banii aceștia vin din Ungaria, dela banda lui Lajos hertzeg! Cam în aceeaș vreme a mai fost arestat un alt sârb în orașul Hamburg din Germania, care încă avea asupra lui o mare sumă de franci francezi falși. Acesta se trudea să-i treacă Oceanul în America, să-i »așeze« pe dincolo de apă. De-o fi și asta de-ai lui *Windischgraetz*, atunci treboara-i lată de tot.

Mai nou.

Treaba se încurcă rău.

Afacerea cu hârtiile false din Ungaria se încurcă tot mai prost. Cercetările au dovedit că de fapt, bancnotele franceze au fost falsificate în *Institutul de cartografie* din Budapesta, și că însuși generalul *Haits*, comandantul acestui așezământ de stat, știa de afacere. Mai mult: la tipărirea bancnotelor false a lucrat chiar directorul cartografiei, *Geis Lázló*. Afacerea s'a pus la cale încă din luna Decembrie 1924. Și prințul *Windischgraetz* anume i-a spus lui *Geis*, că trebuie făcuți bani francezi falși, căci Franța nu poate fi biruită decât omorându-i valuta. Așa i-s'a arătat lui în Germania. Altfel toate mașinile de fabricat hârtii false erau aduse dela Nemți. Și mai spunea *Windischgraetz* lui *Geis*, că la spatele lui, stau cei *mai puternici oameni* din Ungaria. Cu astfel de încurajări, *Geis* s'a și pus pe lucru și în Septembrie erau gata 20.000 de hârtii false, în preț de 20 milioane franci.

La ce se gândia *Windischgraetz*?

Windischgraetz spunea că vrea să strice valuta Franței, în chip de răzbunare. Însă mai avea el și alt gând. Se spune, că voia să ridice la Tronul Ungariei pe *Prințul Albrecht*, care l-ar fi pus pe dânsul ministru președinte al Ungariei! Rău i-s'au stetit însă planurile, că acum doarme pe prici și păzește hărdăul varmeghiei... Ba s'a mai ales cu ceva. Nevastă-sa, Contesa *Séchenyi*, auzind de isprăvurile lui, a băgat cărți de despărțire...

Și Horthy cu musca pe căciulă?

Scriu gazetele celea mari, că despre treboara asta faină, *nu se poate să nu fi știut* și Horthy, cărmuitorul Ungariei. Doar generații *Haits* și *Nádossy* erau oamenii lui de încredere. Așa zic mai ales socialiștii din Ungaria. Și ei pretind că *Horthy* să plece din fruntea țării, ca unul care este tatăl »ebredistilor«. Și se mai scrie, că însuși prim-ministrul Bethlen ar avea păreri cam asemănătoare... Lucrul ar ieși cam acolo, că împrejurul căciulei lui Horthy încă băzâie muștele! Spun telegramele că și episcopul militar *Zadavec* (un slovac ungerit) încă e amestecat în ciorbă. Dealtfel și el este unul dintre oamenii de încredere ai lui Horthy.

Se mișcă și diplomația.

După vești ca celea de mai sus, nu-i mirare că țările din vecinătatea Ungariei, celea din așa zisa *Mica Antantă*, tare s'au limpezit de cap și strigă:

— Iată ce fac »ebredisti« ungerii! Ei se cufundă și'n celea mai scârboase înșelăciuni, numai să răstoarne pacea lumii și să poată revivia vechea Ungarie milenară. Vedeti, Francezilor și Englezilor, ce mai dragi de »cavaleri«

sunt ebredisti, pe cari voi li cuprindeati uneori cu căldură și cu milă? Se spune, că Cehoslovăcia, România și Iugoslavia, vor face împreună, ca vînovații să fie aspru pedepsiți și să li-se cionteze ghiarele de până aici.

Gazetele din București spun, că și România singură va trimite o hârtie aspră la Budapesta, cu atât mai vârtos, că, după semne, ebredisti lui Windischgrätz, au falsificat și bancnote românești. Au și pecat nește oameni oficiali ai statului nostru în Ungaria, să caute urmele falsificărilor de hârtii românești.

Gazetele sârbesti scriu, că și în Germania ar fi mașini de bani falși, și se lucrează ca și la Budapesta, la fabricarea dinarilor iugoslavi.

Precum vedem, trebușoara dela Budapesta are fire grozav de lungi și de încurcate..!

Calendarul în Basarabia.

Cetitorii noștri știu că în anul 1924 am primit și noi Români calendarul cel nou. Arhiepiscopul bisericii noastre au ținut o dunare încă la 31 Maiu 1923 și alta la 25 Iunie 1923, în care au hotărât primirea calendarului celui nou. Tot așa au făcut și arhiepiscopul bisericii neunită, ba chiar și patriarhul dela Constantinopol a primit această schimbare în spre bine și a și urmat-o încă din 10 Martie 1924. Prin urmare de la sfârșitul anului 1924 toți Români îndreptat, și prin această noi am făcut un lucru bun și folositor, pe care învățații cei mari l-au găsit de mult drept și adevărat, și care în același timp nu schimbă nimic din credința și învățătura bisericii noastre. De altfel acest lucru îl află talmăcit pe larg și foarte bine în »Calendarul dela Blaj« din anul trecut.

Creștinii noștri, mai cu seamă cei din Ardeal și Bucovina, dar chiar și cei din Vechiul Regat, au primit cu tot dragul această schimbare și abia acuma, după un an, văd, ce lucru minunat și folositor este acesta. Numai bieții Basarabeni, frații noștri instrăinați prin stăpânirea rusească, nu se pot împăca cu lucrul acesta.

Pentru ce nu se pot împăca Basarabeni cu noul calendar?

Pricinile sunt multe. Înainte de toate ei sunt mai rămași decât noi în ce privește învățătura. Rușii nu le-au purtat chiar de loc de grijă, ba se chiar bucurau când îi vedeau mai întunecați și mai necuvurați. După ce s'au alăturat la România, guvernele nu s'au prea îngrijit de înaintarea lor; au trimis în Basarabia slujbașii cei mai lacomi cari numai pe placul fraților noștri n'au putut fi. Preoții basarabeni încă nu s'au prea silit să le talmăcească bieților credințioși marile foloase ale noului calendar. Ceice au știut mai mult au fost însă străinii, dar mai ales boșevicii ruși. Aceștia umbra »asemenea diavolului răcnind« cu gândul să ne strice țara și să instrăineze pe basarabeni de noi. Ei au umblat din sat în sat și au spus oamenilor că noul calendar este potrivit credinței, că sărbătorile cele vechi sunt cele bune și că cele nouă nu sunt primite de Dumnezeu.

Poporul, dedat cu vechiul calendar și greu de dedat la lucrurile cele nouă, s'a bucurat din inimă auzind, că și o seamă de domni sunt de părerea lor, și a ținut morțiș la vechile sărbători.

Politica fulbură și mai rău apele.

Iar când au băgat de seamă oamenii politici că pe basarabeni îi poți prosti cu calendarul și că ei sunt bucurăși de vechile sărbători, au început a le făgădui că vor face tot ce le stă în putință pentru ca să se introducă iarăși vechiul calendar. Acești oameni s'au înțeles și fără Dumnezeu, cari sunt în stare să-și vândă și pe tatăl lor pentru o deputăție, le-au cerut votul și le-au făgăduit schimbarea calendarului. Urmasii a fost că în Basarabia se credea în toată regula, că sfântul sinod va și împlini făgăduințele făcute de politicieni, ba chiar și de unii miniștri. S'au înșelat însă, căci sfântul sinod s'a adunat la București și a hotărât că rămâne pe lângă vechea hotărâre și că așadar calendarul cel nou nu se mai schimbă.

Basarabeni au rămas nemângăiați. Unii preoți au făcut slujbe la Crăciunul cel nou, cei mai mulți însă au slujit la Crăciunul cel vechiu și punându-se hotărâri sfântului sinod, ei vor trebui să-și primească pedeapsa pe care o vrednicesc, iară poporul va trebui învățat și luminat, ca să știe care este pricina schimbării.

Dacă bieții basarabeni ar ceti gazetele noastre arde ene, scrise anume pentru popor, dacă ar avea fericirea să fie conduși de preoți luminați ca ai noștri din Ardeal, dacă ar avea slujbași mai cu tragere de inimă, în scurtă vreme ar șingebe calendarul. Așa însă vor trece poate mulți ani încă, până vor putea înțelege și ei ceea ce poporul nostru din Ardeal, mai luminat, a înțeles din ziua dintâie și până se vor putea împăca cu gândul, că vechiul calendar este greșit și întârziat cu 13 zile; că vremea se socotește după mersul soarelui și că e mare prostie aceea, cu eu să țin morțiș la aceea că vechiul calendar e bun, pe când acela este întârziat cu 13 zile, ceea ce ne dovedeste însuș soarele.

Să năljăduim că bieții basarabeni își vor recunoaște greșeala și se vor împăca, cât mai de grabă, cu noua stare a lucrurilor.

Ce mai e nou în politică?

Dela sărbători încoace, în politica din țara noastră nu s'au petrecut lucruri mai de seamă. Parlamentul se deschide numai Miercuri, în 20 Ianuarie, și până atunci politica mai mult mocnește decât grăiește. Gazetele și bărbații de stat au acum ochii îndreptați mai cu seamă spre marea pungășie dela Budapesta, care de altfel ține încordată întreagă Europa.

Dintre bărbații politici d. Nicolae Iorga a plecat în străinătate, la Paris, unde va ținea cursuri universitare, precum face în fiecare an. Se știe că d. Iorga, este cel mai cu vază cărturar al neamului nostru și învățăturile d-sale sunt primite cu drag și de Francezi. Înainte de plecarea d-sale, fruntașii Partidului Național au ținut o consfătuire, în care s'au rostit cuvântări asupra împrejurărilor politice din țara noastră. Di Iorga și-a talmăcit nădejdea, că până la reîntorcerea d-sale, celea două partide din opoziție, Naționalii și Țărăniștii, vor ajunge la un înțeles bun.

Di Vintilă Brătianu, ministrul Finanțelor, a plecat Miercuri în străinătate, având să se înțeleagă cu d. Titulescu asupra datoriilor noastre din străinătate. Dela o vreme încoace, guvernul parecă vrea să mai scârțeze din această povară. A fost plătită de curând o datorie către Elveția, ceea ce ne-a ridicat puțin în fața străinilor.

Cu privire la schimbarea de guvern, care trebuie să se întâmple la primăvară, căci guvernul Brătianu și-a împlinit sorocul, nu se știe încă nimic. Se vorbește că liberalii l-ar dori pe generalul Averescu, care-i umbra lor; alte vești spun iarăși că Averescu nu mai poate veni la nici un caz. Și atunci Brătianu ar sprijini un guvern de generali și de funcționari, cari să facă alegerile. Partidele din opoziție, Naționalii și Țărăniștii, au nădejdi că vine opoziția la putere. Ce-o fi și cum o mai fi, se va putea simți abia după ce se vor mai porni un pic frământările și luptele politice. Nu mai e mult până atunci..!

În ajutorul celor păgubiți de inundații, Crucea Roșie din București a publicat o călduroasă chemare către întreaga țară, cerând tuturor locuitorilor ei, să vină în ajutorul nenorociților păgubiți de marile revărsări de ape din Ardeal și Banat.

Știrile Săptămânii.

CĂTRE CETITORI. Precum vedeți, inbiți cetitori, noi ne dăm toată siliuța ca foaia să fie de două ori mai mare decât în anul trecut. Prețul de abonament nu l-am ridicat însă decât cu 30 de lei. Vă rugăm deci să ne trimiteți cât mai neîntârziat banii de abonament, chiar acum, la începutul anului, ca să ne putem face și noi o socoteală cu năcazurile noastre. Și Vă rugăm: arătați foaia noastră la cunoștenți și la prieteni, îndemnându-i să se aboneze și dânsii, căci cu cât vom avea mai mulți abonați, cu atât vom putea face tot mai multe îmbunătățiri la gazetă. Chiar acum vrem să intrăm în legături cu o mare firmă de elicee din străinătate, ca în timpuri, asupra întâmplărilor mai însemnate din toată lumea. În fiecare săptămână cetitorii »Unirii Poporului« vor putea să vadă și în icioane, bine alese, cum stă lumea și țara? Spre aceasta se cer însă bani și mai mulți, decât până acum. Dacă ni-se sporesc cetitorii, vom putea să biruim toate greutățile. Deci, fiecare abonat să se silească să ne căștige măcar câte un abonat. Atunci foaia noastră va fi cea mai puternică și mai frumoasă foaie populară din toată țara. Hai s'o facem să fie!

Parisul cinstește pe M. S. Regele României. În semnul strănselor legături de prietenie dintre cele două țări surori, consiliul orășenesc al Parisului a popos ca un colț de străzi din marele oraș, să poarte numele Regelui Ferdinand al României.

Prelungirea vacanței Parlamentului. Din cauza întâmplărilor cu abdicarea prințului moștenitor Carol, Parlamentul a fost întrunit înainte de vreme pe 2 zile ca să aducă hotărârile pe cari le-a adus și le cunosc acum toți cetitorii. Din această pricină vacanța Parlamentului a fost prelungită cu 2 zile. Deschiderea Parlamentului se va face în loc de 18 Ianuarie cu 2 zile mai târziu, în 20 Ianuarie.

Se scumpesc trenurile! Din 15 Ianuarie se scumpesc și tarifele căilor ferate. Deocamdată e vorba numai de un spor de 150% la sută, pentru tarifele de călători și de mărfuri.

Revizuirea taxelor de export. Din pricina taxelor mari de export, bucatele noastre nu se cumpără pentru străinătate. În țară însă cumpărătorii nu dau prețuri, cari să mulțamească pe vânzătorii și producătorii de bucate. În urma acestor lucruri — se spune, că delegația economică a guvernului se va întruni în cele dintâi zile ale săptămânii viitoare, pentru a cerceta din nou propunerea ministrului de comerț în legătură cu revizuirea taxelor de export.

Toată lumea crede, că taxele se vor mai micșora și atunci prețul bucatelor se va mai urca, ajungând economii să primească un preț mai potrivit și mai cinstit ca cel de azi, care folosește numai speculanților și negustorilor lacomi, cari vreau să se îmbogățească cu orice preț și pe orice cale.

Țăranii noștri să fie cu răbdare, căci prețul bucatelor va trebui să se mai urce ceva, căci altcum sătenii nici cheltuielile nu și le pot scoate cu prețurile de azi.

S'a mai încreștinat un evreu. În comuna Ruscova din județul Maramurăș, evreul Samuil Hus, lăpădându-se de legea lui Moisi, s'a făcut creștin. El a fost botezat de preotul din Gheorgheni.

Deputații francezi comuniști, Cahen și Doriot pedepsii la o amendă de 3000 de franci și 13 luni închisoare pentru că au așătat pe soldații francezi din Maroc, să nu mai lupte împotriva Marocanilor. Pentru ticăloșia lor sufletească și pentru fărădelegea săvârșită împotriva țării lor, încă e prea mică și ușoară pedeapsa. Nici-glonțul ori spânzurătorile n'ar fi fost pedeapsă prea aspră pentru niște rătăciți cari astfel sapă la temelia statului lor național!

Pe mandatele postale, când trimiteți bani pentru gazetă, Vă rugăm, iubiți cetitori, scrieți totdeauna limpede, numele trimițătorului, comuna și posta din urmă, precum și numărul fașiei sub care primiți gazeta. Iar în dosul cuponului, scrieți pentru ce trimiteți bani, abonament sau pentru călindar? În felul acesta administrația noastră poate să lucreze repede și fără încurcături, iar DVoastră veți fi serviți repede și după dorință.

O pornire vrednică de laudă. Plugarii români din Aiud, în adunarea generală a Reuniunii lor, ținută a treia zi de Crăciun, au hotărât să înființeze o casă de cetire, o cooperativă economică, pentru cumpărarea de semințe și de mașini economice și o tovărășie pentru asigurarea vitelor. Bravo, frați Aiudeni! Nici că se putea ceva mai cuminte decât acestea trei lucruri. Să dea Dumnezeu să și puteți îndeplini cât mai curând acestea porniri, de cea mai mare însemnătate pentru lipsurile voastre plugărești.

Un copil cu inima deasupra pieptului. La spitalul de copii din Praga s'a născut un copil care are inima înafara pieptului, un lucru ne mai auzit până acuma în lumea întreagă. Inima e mai mare ca de obicei și a ieșit dela locul ei printr'o deschizătură care se închide acum încetul pe încetul. Copilul bea și mănca, dar după părerea doctorilor învățați nu va putea trăi așa multă vreme, căci inima nu poate lucra cum trebuie, fiind afară din trup.

Multe ciudățenii mai face Dumnezeu cu bieții oameni!

Bolșevicii din Viena își mută cuibul. Guvernul grecesc a prins de veste, că sfatul bolșevicilor dela Moscova a hotărât să mute cuibul bolșevic dela Viena în Atena, capitala Greciei, și de acolo să-și urzească planurile lor dușmănoase și păcătoase împotriva întregului Balcan, doar-doar vor isbuti să bolșevizeze cumva popoarele de aci. Dar guvernul grecesc a prins de veste și le dă peste ghiare!

Un moștenitor fericit. În anul 1846 a plecat dintr'un sat din Slovacia un negustor sărac, cu numele Leopold Veisberger, fără să i-se mai poată da de urmă. Abia în 1906 un neam de-al lui a primit știrea că susnumitul negustor a murit de 20 de ani într'un oraș din Australia, lăsând în urma lui o avere uriașă, fără să fi lăsat testament cui să se împărțească averea. Neamurile lui au fost invitate să-și arate legăturile de înrudire cu răposatul ca să se împărțească apoi averea. Sa de 15 milioane lire englezești, care face în banii noștri aproape 20 de miliarde de lei. Intre acești fericți moștenitori se găsește și un biet portar dela o fabrică de piele din Budapesta căruia îi prinde bine partea de moștenire de 20 milioane de coroane de aur, căci are o casă cu 10 copii. Neamurile din Budapesta, primesc toate laolaltă 120 milioane coroane de aur. — Iată, că se adeverește vorba cuminte din bătrâni, că de multeori n'aduce anul ce aduce ceasul! Fericți câștigători!

Sinuciderea unui judecător din Oravița. Judecătorul Ion Oravițanu s'a împușcat cu un revolver. Cauza sinuciderii ar fi, că judecătorul urma să fie scos la penzie, fiind înaintat în vrâstă. Dar lui i-a părut acest lucru de neînchipuit și de aceea mai bucuros și-a pus capăt vieții, decât să trăiască scos din slujbă!

Primministrul Italiei, Mussolini, greu bolnav? O gazetă englezească aduce știrea, că Mussolini, primministrul Italiei, ar fi greu bolnav și va trebui să se supună la operație. În locul său a lăsat un „triumvirat“, un comitet de 3 bărbați, compus din Federzoni, generalul Badoglio și Farinaci, cei mai buni și mai de încredere prietini ai primului ministru.

Știrea boalei lui Mussolini a neliniștit foarte tare pe întreg poporul italian, care îl iubește foarte mult pe Mussolini care a scăpat Italia din ghiarele bolșevicilor și a făcut rănduială bună în toată țara.

În toate bisericile din întreagă țara s'au făcut slujbe și s'au înălțat rugăciuni pioase pentru grabnica sa însănătoșire.

Frig îngrozitor și furtuni în America. În întreagă America bântuie un ger îngrozitor. Din cauza gerului au murit peste 20 de oameni și toate spitalele sunt pline de oameni degerați de frig. Încă așa frig și ger groaznic nu s'a mai pomenit de când e America!

S'au înșelat cocostărcii. Vânturile celea calde din preajma sărbătorilor au zăticnit nu numai pe oameni, ci și păsările. Vin vești din Germania, că în jur de Berlin, s'a arătat în săptămânile trecute un stol de berse...! Bietele păsări au pornit pe urma vânturilor calde, cari veneau de către Miazăzi și s'au întors mai de grabă în Europa, ca de obicei. Acum, cu acest ger de al doilea, le vor îngheța cataligile prin celea bălți. De cumva nu se vor socoti să se întoarcă iarăș de unde au plecat. Vor pomeni și cocostărcii, săracii, prăpădul din iarna asta...!

Cum țin sașii la gazetele lor. Au sașii din Ardeal o gazetă poporală, în care se dau învățături despre plugărie. Această gazetă e de 54 de ani și are nu mai puțin decât 13 mii de abonați, plătitori regulați.

Dacă ne gândim că sașii nu sunt cu toții numai 200 de mii de suflete și că cu toate acestea 13 mii sunt abonați la o singură gazetă, te cuprinde jalea și amarul. Că noi românii suntem 17 milioane și cu toate acestea nu suntem în stare să ne susținem puținele gazete populare pe cari le avem. Și ar fi bine dacă barăm ceice sunt abonați, ar plăti, dar câți sunt de aceia, cari cetesc dar nu plătesc.

Pe jos din Budapesta până în Ardeal. Calfa de păpucar Kacsó Mihály a sosit în 12 Decembrie 1925, pe jos, în satul său Râmeții Nirajului. Când a sosit acasă, așa era de obosit încât abia se mai ținea pe picioare.

Luat la răspundere de jandarmi el a spus că a plecat la Budapesta din 1918, în credință că aceea este țara făgăduinței. Dar i-a mers din an în an tot mai rău, până ce în toamna aceasta, fiind gol și flămând, s'a hotărât să vină acasă. Dar n'avea nici un ban, a plecat deci pe jos în 20 Noembrie și a tot venit, ziua și noaptea, până în 12 Decembrie, când a sosit cu mare greu acasă. Jandarmii însă l-au luat de scurt pentru că a venit fără pașaport și l-au băgat la răcoare, până se va rosti judecata asupra faptei sale.

Pentru ce a pierdut Germanii războiul. Un învățat german a scris o carte în care arată că Germanii de aceea au pierdut războiul, pentru că în anii cei din urmă ai războiului s'au dat tot mai mult la beție. Francezii, cunoscându-le patima beției, oridecâteori părăseau vreo comună, se îngrijeau să rămână pe seama Germanilor cât mai multă beătură. Această părere a învățatului german o întărește și generalul Ludendorff într'o scrisoare adresată lui. N'a fi numai aceasta pricina căderii germane, la toată întâmplarea însă soldaților germani le cam plăcea beutura, ceace i-a slăbit atât pe ei cât și armata întreagă.

Venizelos candidează la alegerile senatoriale din Grecia. Partidul democrat din Salonic a hotărât să candideze pe Venizelos la alegerile de senator, cari au loc în 15 Ianuarie. Deodată cu izbânda lui Venizelos se crede, că se vor schimba în spre mai bine lucrurile în țara grecilor, atât de frământată acum de certe și mari neliniștegeri.

Cutremur de pământ în Italia. Locuitorii orașului Triest au fost cuprinși de o frică groaznică din pricina cutremurului de pământ din săptămâna trecută, care a ținut peste un pătrar de ceas. Cutremurul a fost resimțit mai cu seamă în Veneția, minunatul oraș al mărilor, unde a ținut câteva minute. Câteva hornuri s'au prăbușit, la unele case s'au crepat zidurile. Locuitorii au părăsit în mare spaimă locuințele și s'au adunat în piețe și pe străzi, buimăciți de frică și de spaimă nu știau unde să se ocrotească. Cutremurul a fost resimțit în mai multe orașe italiene, dar până acum nu vin știri mai rele. Va fi iar vreun munte de foc, de cari sunt destui prin Italia, care nu-și dă pace și neliniștește pe bieții locuitori.

Revărsări de ape în Anglia, Belgia și Franța. Știri îngrozitoare vin de pretutindeni, că întocmai la fel ca prin Ardeal s'au revărsat râurile în Anglia, în Belgia și în Franța, pricinuind pagube mari și pustiind în multe părți de nu a mai rămas nimic în urma apelor.

Prostia-i tot prostie. Iată ce a pățit un neamț din Austria:

Mai în săptămânile trecute au sosit în comuna Idolsberg niște țigani corturari, cari se așteptau să se cunosc viitorul și norocul oamenilor. Au intrat și în casa unu om și i-au spus că el va avea mare noroc, pentru că va descoperi o comoară ascunsă nu departe. Dacă le va da 2000 de lei ei îi vor spune că unde-i comoara, dar numai dacă va jura cu întreaga familie că nu vor spune nimănui nimica despre aceasta.

După câteva zile țiganii veniră din nou și i-au spus țaranului, că acum trebuie să sape după comoară, pentru că ei au văzut o a-tă noapte arzând. Țaranul s'a învoit, țigani însă au spus, că până atunci nu se apucă de lucru, până nu le pune în mână 20 de mii de lei. Țaranul și-a dus câteva capete de vite în târg, le-a vândut și le-a dat țiganilor banii ceruți.

Atunci țiganii s'au pus pe lucru și au început a săpa prin curte după comoară. O țigană bătrână i-a spus însă țaranului, că comoara nu se va arăta, până când ei nu se vor duce în pădurea apropiată, să se roage. Țaranul a și plecat cu întreaga familie în pădure, și a început a se ruga. Atâta s'a tot rugat până a înebunit. Țiganii însă au luat-o la sănătoasa încă înainte de miezul nopții. Nevasta și copiii au fugit acasă din pădure, ca să ceară ajutorul oamenilor. Sosind acasă și-au aflat casa jefuită și țiganii fugiți.

Iată cum pedepsește Dumnezeu credința deșartă, care este păcat mare, împotriva poruncii dumnezeiești!

CUNUNIE. D-șoara MĂRIOARA FLOREA din Mihăiț, fca d-lui Asenie FLOREA, se cunună, Duminică în 24 Ianuarie, cu d-l CĂPITAN CORNELIU DREGHICIU, de naștere din comuna Dumitra. Le dorim viață lungă și fericită!

Dela primăria comunală ICLOD.

Nr. 820/1925 not.

Publicațiune.

Primăria comunei Iclod aduce la cunoștință generală, că în ziua de 24 Ianuarie la ora 10 p. m. va exaranda crijma comunală prin licitație publică, pe timp de un an, începând a rându cu data de 25 Ianuarie 1926.

Prețul de strigare 5000 Lei.

Vadiu 10 %.

Licitatiunea se va face prin strigări, în conformitate cu legea cont. publice art. 71—84.

Condițiunile mai detaliate se pot vedea la biroul notarial din Pânade.

Pânade la 4 Ianuarie 1926.

IOAN LAȚIU,
primar,

V. CHERESTES,
notar.

Cunoștințe folositoare.

Ce lucrează un gospodar cu minte?

Pe acasă și în curte. Nu e frig să înghețe. În loc să ningă mai mult ploaia. Să nu steie apa băltoaci în curte, săpă părauașe, să se scurgă și să nu se facă tină.

Cercetează napii și cartofii și pe cei stricați îi alege. Vântură și întoarce și bucatele din grănar. Pregătește pari de vie și pentru pomii tineri. Taie lemne de foc. Reparează gardurile.

In grajd. Găște vacile a față. Le da nutreț mai bun, le ține curate și le țeseală des. Scoate apă vitelor atunci când le adăpi, să nu fie prea rece. Apa nebeută o varsă.

In grădina. Taie crengile uscate. Uge rănille cu amestecătură de balgă, lut și păr de bou, tăiat mărunț. Fânica vremea e destul de domoală, taie crenguțe nobile pentru alții și le îngroapă în pământ. Săpă și gropi pentru pomii cari îi vei sădi la primăvară. Gunoiește straturile din grădina și împletește rogojini pentru paturile calde.

Pe câmp. Cară gunoiul dospit. Gunoiul de porc îl imprăstie pe luțarniști. Taie mărăcinii de prin lăzari și curăță mușinoarele.

Săpă pământul pentru viile nouă la afunzime de 70—100 cm.

Scoaterea corpiilor străini din grâu. Grăul este azi o marfă foarte scumpă. Se cumpără de obicei „după greutate”, adică cu kilogramul. La cumpărare se cere ca grăul să fie curat, să nu fie amestecat cu semințe de buruieni, cu pământ sau cu petricele. Toate amestecăturile, cari se găsesc în grâu se numesc „corpi străini”. Când grăul e amestecat cu corpi străini își pierde din calitate și nu e prea căutat pentru cumpărare. Ii scade și prețul.

Alegerea corpiilor străini din grâu se face cu vânturătoarea, cu ciurul, cu trierul sau chiar și cu mașina.

Socotirea corpiilor străini din grâu se face în chipul următor: Se ia un pumn de boabe de grâu. Se pune pe masă și se alege cu mână, de o parte grăul curat, de alta parte corpurile străine. Se numără și unele și altele și se face socoata. Dacă în acel pumn de grâu am găsit 270 boabe curate și 30 corpi străini, atunci spunem ca la 300 boabe avem 30 corpi străini. În comerț socoata se face totdeauna la sută. De aceea ne întrebăm, oare câți corpi străini avem la o sută de boabe? Ca să putem afla aceasta luăm pe 30 de 100 ori și avem 3000. Acest număr îl împărțim cu 300. Ne iese 10. Prin urmare zicem, că în pumnul acela de grâu 10 la sută sunt corpi străini. După acest calcul se socotește tot grăul din hambar, care are 10 la sută corpi străini.

Se mai pot socoti corpii străini din grâu și pe greutate. Anume se ia de piadă 100 grame de grâu. Se aleg corpii străini și se cântăresc. Dacă în acestea 100 grame de grâu am găsit la cântărire 15 grame corpi străini, atunci zicem, că grăul nostru conține 15 la sută corpi străini.

În comerțul de grâu din lumea întreagă se cere grâu curat. Cel mult se îngăduie 3—4 la sută corpi străini. Prețuri bune se dau numai pentru grânele curate. Nu va plăti nimeni și semanța de buruieni.

De aceea când vrem să cumpărăm grâu e bine să știm câți corpi străini se găsesc în el.

Oricine are ceva de vândut ori de cumpărat, să publice în „Unirea Poporului”, prin ajutorul căreia s'au făcut și până acum mai multe târguri bune. Prețul de publicare se află în fruntea gazetei, la partea dreaptă, și este mai ieftin decât al tuturor gazetelor din țară. Bani se trimite înainte.

Fel de fel.

Afumatul cârnii. Pentru ca să putem păstra carnea cât mai mult, o afumăm. Afumatul cârnii se face în pod. Adeseori însă nu putem conduce fumul în pod. Ca să nu mai umblăm cu carnea pe la vecini, putem face afumarea și într'un butoiu fără funduri. Butoiul se așează pe niște lemne groase, ca să se poată face foc de desubt.

Peste gura din sus a butoiului se pune un băț, de care se leagă carnea, se atârnc în butoi. Deasupra butoiul se leagă cu un sac, ca fumul să nu iasă afară.

Focul se face cu rumegătură de lemne, să ardă fără flacără, numai cu fum, și fumul să se ridice în butoi.

În patru-cinci zile carnea este afumată de ajuns.

*

Cum se pășesc caii de răceală. Adeseori după o muncă mai îndelungată, ori după un drum mai lung, caii sunt obosiți și când îi ducem în grajd sunt plini de sudori. Ca să nu se răcească de obicei se învaluie cu un țol. Mai bine e însă dacă se presară pe tot trupul calului turbă — un fel de cărbune — făcută în praf. Acest praf se lipește de păr, sugesudoarea și împiedecă răcirea. Când turba s'a uscat să dă jos cu o perie.

*

Cum putem scăpa de cioare? În multe ținuturi cioarele sunt multe și prăpădesc rău țarinile. De aceea oamenii își tot bat capul, cum ar putea scăpa de ele. Cel mai potrivit mijloc de a scăpa de cioare este otrăvirea lor cu arsenic. Grăul otrăvit, acum iarna se imprăstie pe arie sau pe un loc curățit de zăpadă. Cioarele, cari acum nu prea găsesc mâncare, vor mânca grăul otrăvit și vor muri. Cioarele moarte trebuie adunate îndată și îngropate.

*

Țările celea mai calde și ploioase. În Europa țara cea mai încălzită de soare este Spania. Aceasta țară în mijlociu e încălzită de soare, vreme de trei mii de ceasuri pe an, sau una cu alta cam una sută douăzeci și cinci de zile. Italia e încălzită de soare, vreme cam de 100 zile, iar Franța vreme cam de 90 zile. Ploaia cea mai multă cade în Anglia. La Londra în mijlociu sunt 178 zile ploioase pe an. În locul al doilea vine Germania, apoi Italia. Orașul cel mai bogat în ploi, din Italia este Milano.

*

Trenuri cu biserică sunt numai în America. Aici pot lua parte la slujba bisericească și oamenii, cari sunt siliți să călătorească în zi de Duminecă sau în zi de sârbătoare. Americanii au legate la trenurile expresse și câte un vagon-biserică. În acest vagon e altarul și 90 de strane pentru credincioși. Lângă vagonul bisericii este și un alt vagon în care locuiește preotul cu familia lui. Astfel de biserici umbilătoare sunt astăzi pe toate liniile mai principale din America.

Expoziție și târg de mostre la Cernăuți.

În 1923 Banatul a avut târg de mostre la Timișoara, în 1924 Transilvania a avut târg de mostre la Cluj, iar în 1925 Basarabia a avut expoziție și târg de mostre la Chișinău. Pentru anul acesta se pregătește și Bucovina cu un târg de mostre și o mare expoziție, cari se vor ține în Cernăuți. Lucrările s'au început încă de pe acum.

În chipul acesta toate ținuturile alipite la țara mamă și-au arătat bogățiile și frumusețile pe cari le stăpănesc.

Stupi clocitori.

Un agricultor din America a băgat de seamă, că în partea din sus a coșniței este totdeauna așa de mare căldură, ca și aceea de sub cloșcă când stă pe ouă. De aceea s'a socotit, că ar fi bine să folosească stupi la clocitul ouălor. Partea deasupra a stupului a despărțit-o de albine. Păreții coșniței din aceasta despărțitură i-a cupțuit bine cu lână și cu pene. A pus douăzeci de ouă, pe cari le-a acoperit cu o învalitoare groasă, făcută tot din lână și pene, și a închis stupul. La trei săptămâni cercetând stupul a găsit în el 18 pui sănătoși. Două ouă nu au fost bune. Aceasta isbândă l-a îndemnat să încerce și cu alți stupi. În chipul acesta fiecare stup pe lângă miere îi aduce în celea 5 luni calde de vară și câte 150 pui, cât ar scoate opt cloște.

Cum umblă vremea?

In Europa. În partea de apus și miazăzi apus frigul a scăzut binișor. A ploaie mult. La miază noapte frigul e de minus 9 grade.

In România. Cerul acoperit cu nori. Ceață ușoară, vremea mai mult umedă. Ploi prin Banat. Vânturi ușoare din spre miază noapte-răsărit.

Se prevede vreme rece și ger mare. Chiar și până acuma a nins în toate părțile țării.

PREȚUL BANILOR:

1 franc francez se plătește cu	8 Lei 75 b.
1 liră sterlină	1080 „ — „
1 dolar	222 „ 25 „
1 franc elvețian	43 „ 10 „
1 liră italiană	9 „ 4 „
1 franc belgian	10 „ 15 „
1 coroană cehoslovacă se plătește	6 „ 64 „
1 marcă aur se plătește	53 „ 20 „
100 coroane ungare se plătesc cu	— „ 30 „

Nicolae Baci

măstru pantofar — BLAJ.

Fondat la anul 1902 și premiat la expoziția păncărilor din Győr cu medalie și diplomă de recunoștință în anul 1908.

pregătește tot felul de ghete și pantofi fini și moderni, și tot felul de ghete simple din material tare.

(124) 3-52

Medicul dentist

Dr. FRANCISC OBERT

deschide Sâmbătă, în 16 Ianuar, în casele dlui prof. Brânzeu, față în față cu „Institutul Recunoștinței”

Cabinet dentar

unde se dau consultații și se fac toate lucrările de medic dentist și de tehnică dentară. Se lucrează conștientos, solid și cu prețuri moderate.

Extrageri de măsele fără dureri, plombe, coroane, poduri (după sistemul american), regulări de dinți, tratament de gingii pentru întărirea dinților cari se mișcă, înlocuirea danturilor (Proteze).

Cabinetul e deschis, deocamdată, în fiecare Sâmbăta între orele 2—6.

1—2 (131)

Preoțime! Nou apăruti! Invățătorii!

Comandați imediat cea mai frumoasă și bogată carte de rugăciuni:

„Cărarea Fericirii“

de preotul G. Mânzat, care conține 368 pag. cu 26 capitole mari și diferite rugăciuni acomodată pentru orice ocaziune, fiind aprobată de I. P. S. S. dl Episcop de Gherla Dr. Iuliu Hossu sub Nr. 581-1925.

S'a pregătit în următoarele legături:

In carton tare > 85.-
> pânză fină cu cruce aurită > 140.-
> piele lux, pe hârtie velină
pentru dame > 280.- și 350.-

Pentru școlari se recomandă cele cartonate, à 85 lei

La librăria ANCA Cluj.

Preoții Cereți:

„Predici la Morți“

de Prot. I. Marga. Prețul 55 lei.

La comandă anticipați prețul plus 10 Lei porto.
16-20 (76)

CULTIVATORII DE VIE

Și toți cei cari doresc să-și facă vie, să ceară cu toată încrederea altoi dela

Fundațiunea Laday

din Petrisat, lângă Blaj.

6-6 (112)

6% mare reducere 5%

**MAGAZIN ROMÂNESC
SIBIENESC**

HOZA și MARCU

Aducem la cunoștință Onor. Public că ne-a sosit un mare transport de mărfuri pentru orice sezon precum:

Stofe engleze pentru dame și domni; stofe de lână pentru uniformă de fete și băieți și pentru orice îmbrăcăminte.

Mare asortiment de mărfuri din Cehoslovacia:

Zestre, delinuri, satinuri, toate colorile. Barchete, ștoane, pânzeturii, pânză de cearcașuri, gradel, schirting, perdele, basmale cu și fără ciucuri, clorapi pentru dame și domni și patent pentru copii, gulere, cravate, cămăși, pălării, căciuli, ghete din cea mai renumită fabrică „Derby“. Plapume confecționate în țară, orice calitate.

Mare alegere în haine gata pentru dame, domni, fete și băieți:

tricotaje pentru dame și domni, tricouri de orice mărime și calitate. Chipiuri pentru eleve și elevi calitate superioară. Bucata Lei 120.

Totodată facem cunoscut că la orice mărfuri cumpărate pentru eleve și elevi cu începere din 15 Octomvrie 1925 și pe tot timpul duratei școlilor, reducem, la o cumpărare până la 1000 Lei 5% iar dela 1000 Lei în sus 10%. Incercați și vă veți convinge de redusele prețuri și buna calitate a mărfurilor.

HOZA și MARCU

12-7 (95)

Blaj, Piața I. M. Clain 12.

10% mare reducere 10%

Marele magazin

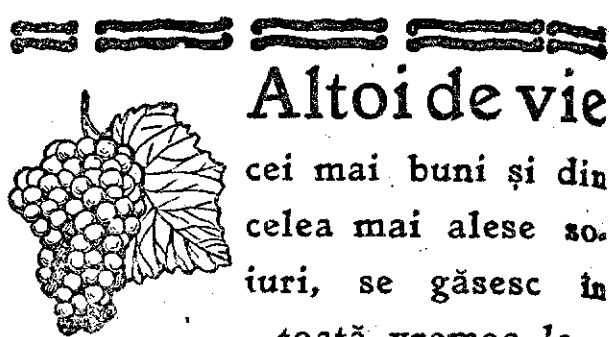
Ștefan Nyergeș

Blaj, (Str. T. Cipariu)

vinde pălării pentru Dame, Domni și copii, precum și toate hăineturile cu prețuri tare reduse din cauza mutării magazinului.

Grăbiți nu scăpați ocazia.

(129) 4

Altoi de vie

cei mai buni și din celea mai alese soiuri, se găsesc în toată vremea la

Curtea mitropolitană din Blaj.

(119) 5-7

Nimenia să nu-și facă vie până nu vede pipinierele Curții mitropolitane din Blaj!

Prețul foii noastre în anul acesta.

Cei mai mulți dintre cetitorii de gazete nu prea pot să-și dea seama cu câte greutatea are de luptat o foaie. Foaia, ca să ajungă împăturată frumos în mâna cititorului, multe vămi are de trecut! Ea mai înainte de toate trebuie gândită și scrisă. Trebuie vreme scumpă și trebuie mână bună, cu meșteșug greu muncit. Apoi trebuie hârtie, care se scumpește aproape tot la câte 3-6 luni. Și trebuie culegători de slove, cari să ferece în plumb și în fier scrisul redactorilor.

Trebuie tipar, cerneală, fete la mașini. Trebuesc împăturătoare și mărci postale, trebuesc adrese și poște orânduite, căci altfel foile pot zăcea clăie peste grămadă, tipărite gata, în cancelaria redacției, până la ziua de apoi. Trebuesc 10-12 oameni, cari asudă din greu 4 zile în săptămână, ca cetitorii să aibă foaia acasă la vremea sorocită...!

Și toate celea înșirate mai sus cer bani, bani și iarăși bani! Că fără bani astăzi nu-și mișcă nimenia nici degetul cel mic. Precum e și cu cadere. Căci muncitorii tipografiilor oameni sunt și ei, cari nu pot trăi din vânt. Singuri redactorii săracii, aici la noi, n'au chip să se poată gândi la vre-o răsplată oarecare pentru munca lor istovitoare. Și asta de ani îndelungași!

Toate ca toate, dar năcazul cel mare e, că materia și lucrul foii, se scumpește an de an. Ba dela Anul Nou încolo, se scumpește și prețul Poștei. Pentru o gazetă dată la Poștă va trebui să plătim de 5 ori prețul de până acum! Unde mai este sporul de plată al lucrătorilor și prețul hârtiei?

Acestea împrejurări ne silesc și pe noi să urcăm cu ceva prețul foii pe anul care vine. Așa au urcat toate foile populare. Urcarea pe care o facem noi, nu este mare. Nimica toată, în ziua de azi, 30 de lei față de trecut. Deci

Noul preț de abonament va fi:

Pe un an întreg 150 Lei; Pe trei luni 40 Lei.
Pe o jumătate de an 75 Lei; In America 3 dolari.

Față cu această scumpire a foii, vom face și noi o nouă opintire din partea noastră:

Dela Anul Nou încolo vom căuta să tipărim gazeta mai mare decât până acum, așa ca să fim la rând cu toate foile populare din Ardeal și Banat. Și vom introduce și alte îmbunătățiri, în folosul cetitorilor!

Nimeni să nu se aștepte deci bănuț de ridicarea de preț pe care o facem. O sută cincizeci de Lei pe an, nu sunt bani astăzi! Nu vă lăsați deci de foaia care va slujit ani de-arândul cu cinste și cu omenie.

Folositi mandatele alăturate la numărul de față și trimiteți abonamentul chiar acum la început.

ALLO, ALLO..! VINE ELECTRICA LA BLAJ!

La firma **HENRIC TRENCȘINER**

au sosit celea mai moderne și mai elegante

CANDELABRE pentru prânzitoare, odăi de lucru și cancelarii, dela celea mai simple și mai ieftine până la celea mai luxoase.

CANDELABRE de sticlă, de porțelan, argint de china și alpaca.

LAMPE SIMPLE pentru birouri și mese de scris particulare. Magazin bine asortat și inepuizabil

TOT ACOLO se încadrează tablouri, se pun geamuri la ferestre și se găsește orice marfă de sticlărie. Prețuri ieftine, servicia prompt.

Izvor de cadouri pentru Crăciun și Anul nou

5-7 (115)

HENRIC TRENCȘINER, Blaj, Str. Regina Maria.